

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд»

1. Мета

Проект постанови розроблено з метою забезпечення здійснення повноважень Держекоінспекцією її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, зокрема про природно-заповідний фонд.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Розроблення та прийняття проекту постанови обумовлено необхідністю забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму територій. На сьогодні є необхідність у внесенні змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 541 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд», в частині введення індексації нарахувань збитків аналогічно постанові Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 665 «Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу, оскільки чинний механізм нарахування розміру шкоди не відповідає об'єму реально завданих державі збитків та не дає змогу для ліквідації наслідків від завданої шкоди суб'єктами господарювання (при обрахуванні розміру збитків за Таксами для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу за ідентичне порушення сума збитків майже втричі більша). Також необхідно передбачити розрахунки для стягнення компенсації за перевищення лімітів використання природних ресурсів, належного виконання повноважень Держекоінспекцією її територіальними та міжрегіональними територіальними органами в частині здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів. В запропонованій редакції враховано індекс інфляції з 2013 року по 2020 рік.

Відповідно до статті 65 Закону України «Про природно-заповідний фонд України», розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, визначаються на основі кадастрової еколого-економічної оцінки включених до його складу територій та об'єктів, що проводиться відповідно до цього Закону, та спеціальних такс, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3. Основні положення проекту акту

Проектом постанови передбачається затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду внаслідок:

незаконної рубки або пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту;

незаконної рубки дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня припинення росту;

пошкодження дерев та рослин, що мають здерев'яніле стебло, до ступеня неприпинення росту;

знищення або пошкодження лісових культур, природного підросту та самосіву, сіянців і саджанців;

знищення або пошкодження газонів та квітників;

самовільної заготівлі сіна або випасання худоби;

незаконного збору або знищення дикорослих трав'янистих рослин, лісової підстилки, лікарських рослин, дикорослих плодів, горіхів, грибів, ягід, другорядних лісових матеріалів;

незаконного добування чи знищення об'єктів тваринного світу, пошкодження або знищення їх жител та споруд, місць перебування і розмноження;

пошкодження карстово-спелеологічних, геологічних та гідрологічних об'єктів;

проїзду транспорту, прольоту та посадки літальних апаратів;

самовільного використання земель, зняття ґрунтового покриття, забруднення та засмічення їх територій;

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних та інших знаків;

знищення або пошкодження осушувальних каналів, дренажних і протиерозійних систем, доріг та інших об'єктів.

Також, проектом постанови передбачається затвердження Порядку проведення індексації такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної Природно-заповідному фонду підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

4. Правові аспекти

Проект постанови розроблено відповідно до вимог:

Лісового кодексу України;

Земельний кодекс України;

Водний кодекс України;

Закон України «Про Червону книгу України»;

Закону України «Про природно-заповідний фонд України»;

Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Закону України «Про тваринний світ».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Упровадження положень постанови не потребує фінансування витрат з державного чи місцевого бюджетів.

Прийняття постанови в запропонованій редакції не впливатиме на зменшення надходжень до державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, наукової та науково-технічної діяльності, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта є регуляторним та потребує розміщення на офіційному веб-сайті Держекоінспекції для обговорення.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які:
стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;
стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;
впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;
містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;
створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз впливу

Прийняття проекту постанови забезпечить:
встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд України;
посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення додержання природоохоронного режиму заповідних територій;
наповнення державного бюджету;
Очікуваний вплив реалізації проекту постанови на:
навколишнє природне середовище, забезпечення охорони, збереження та відновлення територій природно-заповідного фонду України в комплексі з заходами організаційного, правового, та економічного впливу.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Власники та користувачі об'єктів природно-заповідного фонду України, юридичні та фізичні особи щодо яких виявлено порушення вимог законодавства України про природно-заповідний фонд	Встановлення прозорої системи нарахування шкоди, забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду	Встановлення єдиного підходу до обчислення шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд та нарахування заподіяної шкоди, яка відповідає реальному об'єму завданих державі збитків.
Державні службовці Держекоінспекції та її територіальних та міжрегіональних територіальних органів, що здійснюють перевірки та розраховують збитки (десятки людей)	Відповідність розрахунків розмірам заподіяних збитків державі, розмірам шкоди заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд	Забезпечення посилення охорони природно-заповідного фонду, збереження природних ресурсів, забезпечення дотримання природоохоронного режиму заповідних територій.

**Голова Державної
екологічної інспекції України**

Андрій МАЛЬОВАНІЙ

_____ 2021 р.